

VALIKOIVA HIRVIVEROTUS

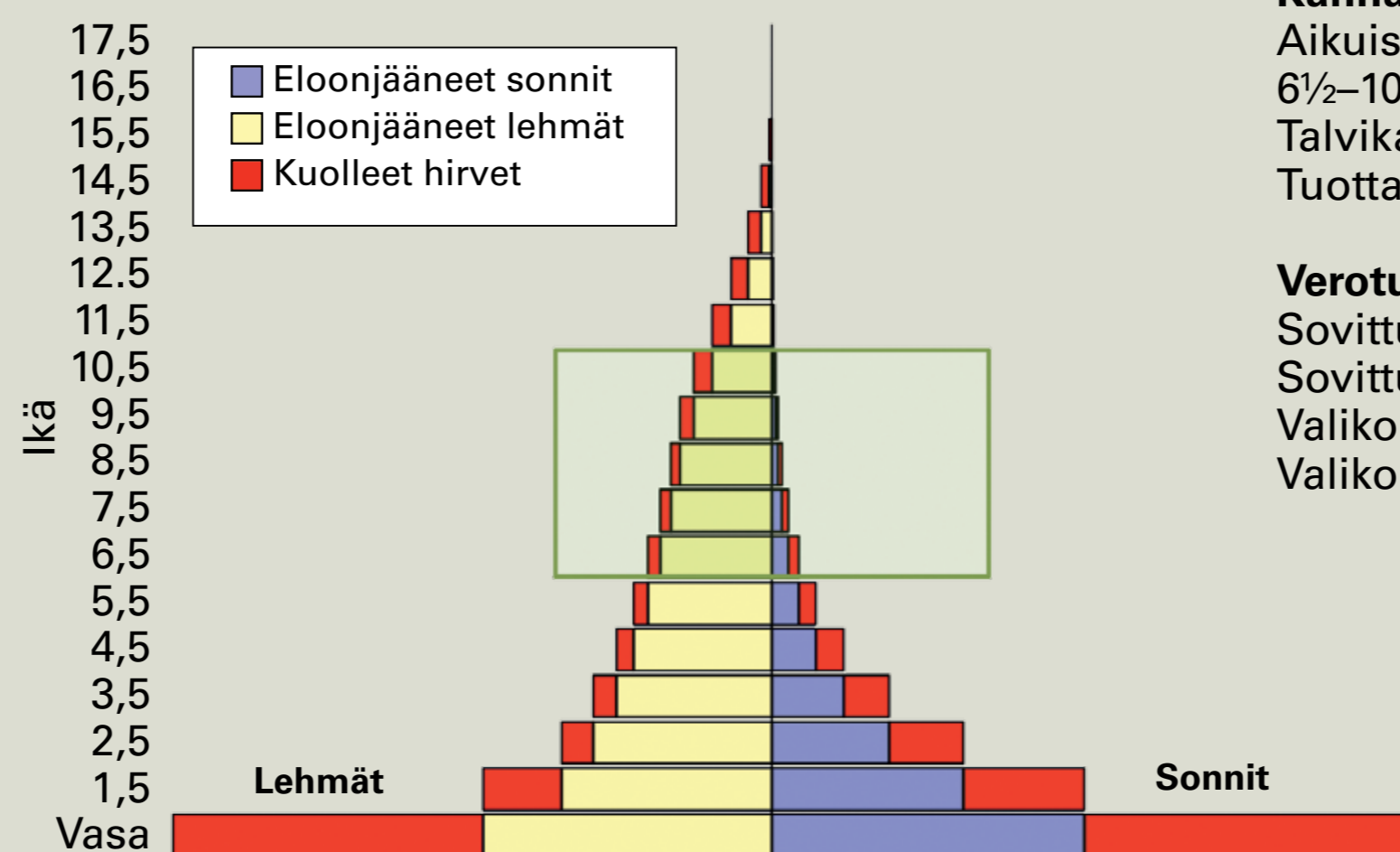
- Esimerkkejä kannan urososuuden ja keski-ian korottamisesta

Hirvikantaa voidaan valikoivan verotuksen avulla säädellä niin, että toivotut sukupuoli- ja ikäkaumat saavutetaan.

Valikoivaa verotusta voidaan ohjalla kaadettujen vasojen sekä kaadettujen aikuisten urosten ja lehmien osuudella sekä aikuisten eläinten ominaisuuksien perusteella (kuten sarvikoko ja naaraat, joilla on vasoja).

Kannan koko säilyy samana kahdessa alla olevassa esimerkissä, kun taas sen rakenne muuttuu.

Lähtökohta: vähän uroksia ja alhainen keski-ikä

Kannan ominaisuudet

Aikuisten hirvien sukupuolijakauma: 2,0 lehmää/sonni
6½-10½-vuotiaiden hirvien sukupuolijakauma: 7,9 lehmää/sonni
Talvikannan vasaosuus: noin 25 %
Tuottavuus: noin 77 vasaa / 100 lehmää tai noin 50 %

Verotusperiaatteet

Sovittu vasaosuus kaadetuista eläimistä: noin 50 %
Sovittu urososuus kaadetuista aikuisista: noin 50 %
Valikoiva naarasverotus: lehmä, jota vasa seuraa, on rauhoitettu
Valikoiva urosverotus: ei rauhoitettuja uroksia

Vaihtoehto A:

Valikoiva naaras- ja urosverotus

Kannan muuttamiseen tähtäävät verotusperiaatteet

Sovittu vasaosuus kaadetuista eläimistä: noin 60 %
Sovittu urososuus kaadetuista aikuisista: noin 40 %
Valikoiva naarasverotus: lehmä, jota vasa seuraa, on rauhoitettu
Valikoiva urosverotus: hyvin kehittyneet 1½-vuotiaat ja 2½-5½-vuotiaat urokset ovat rauhoitettuja

Kannan ominaisuudet kolmen vuoden päästä

Aikuisten hirvien sukupuolijakauma: 1,5 lehmää/sonni
6½-10½-vuotiaiden hirvien sukupuolijakauma: 3,1 lehmää/sonni
Talvikannan vasaosuus: noin 20 %
Tuottavuus: noin 87 vasaa / 100 lehmää tai noin 52 %

Vaihtoehto B:

Vain naarasverotus valikoiva

Kannan muuttamiseen tähtäävät verotusperiaatteet

Sovittu vasaosuus kaadetuista eläimistä: noin 60 %
Sovittu urososuus kaadetuista aikuisista: noin 40 %
Valikoiva naarasverotus: lehmä, jota vasa seuraa, on rauhoitettu
Valikoiva urosverotus: ei rauhoitettuja uroksia

Kannan ominaisuudet kolmen vuoden päästä

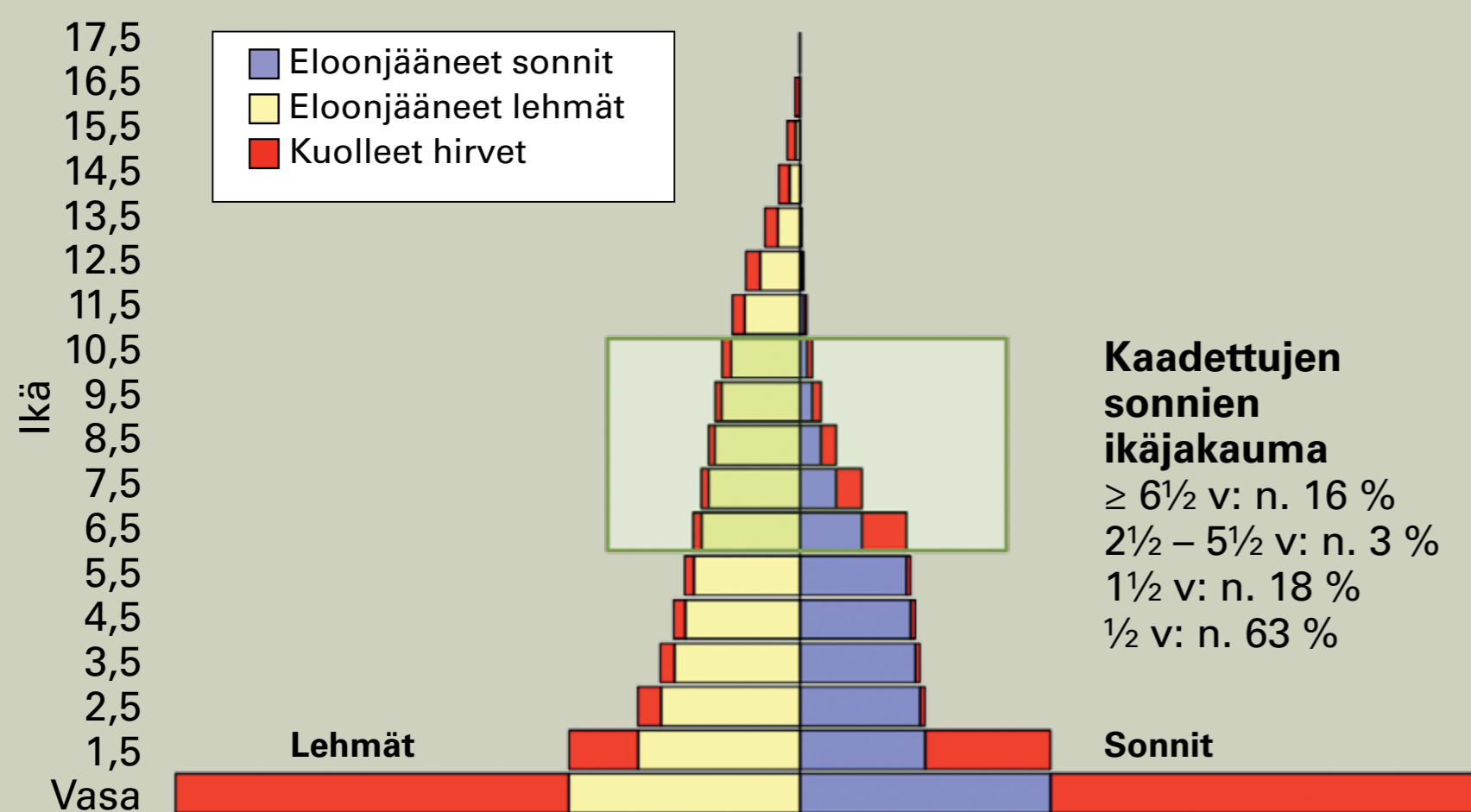
Aikuisten hirvien sukupuolijakauma: 1,5 lehmää/sonni
6½-10½-vuotiaiden hirvien sukupuolijakauma: 4,0 lehmää/sonni
Talvikannan vasaosuus: noin 20 %
Tuottavuus: noin 87 vasaa / 100 lehmää tai noin 52 %

Kannan ylläpitämiseen tähtäävät verotusperiaatteet

Sovittu vasaosuus kaadetuista eläimistä: noin 63 %
Sovittu urososuus kaadetuista aikuisista: noin 50 %
Valikoiva naarasverotus: lehmä, jota vasa seuraa, on rauhoitettu
Valikoiva urosverotus: hyvin kehittyneet 1½-vuotiaat ja 2½-5½-vuotiaat urokset ovat rauhoitettuja

Kannan ominaisuudet jatkossa

Aikuisten hirvien sukupuolijakauma: 1,5 lehmää/sonni
6½-10½-vuotiaiden hirvien sukupuolijakauma: 1,9 lehmää/sonni
Talvikannan vasaosuus: noin 20 %
Tuottavuus: noin 90 vasaa / 100 lehmää tai noin 54 %

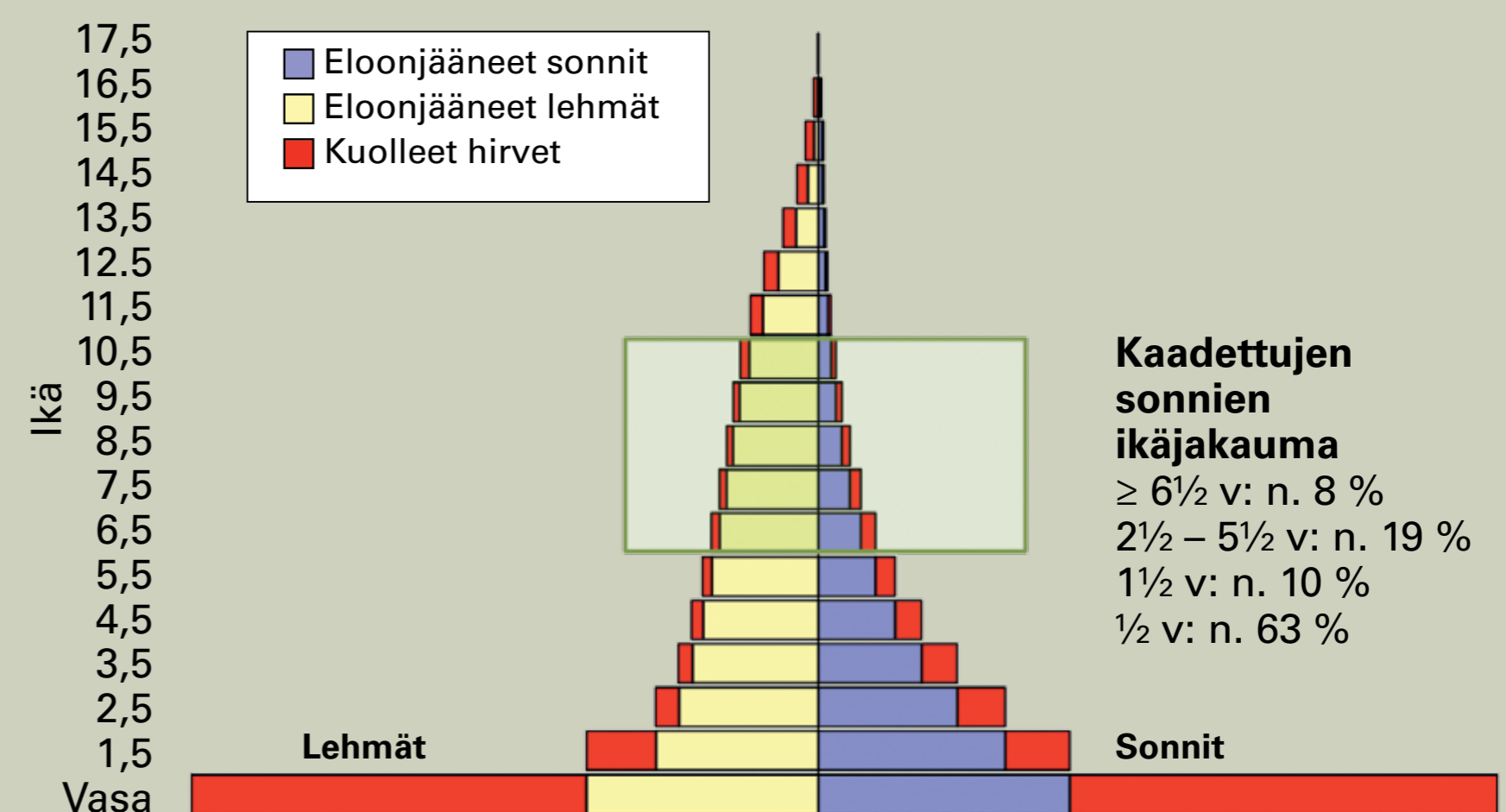

Kannan ylläpitämiseen tähtäävät verotusperiaatteet

Sovittu vasaosuus kaadetuista eläimistä: noin 63 %
Sovittu urososuus kaadetuista aikuisista: noin 50 %
Valikoiva naarasverotus: lehmä, jota vasa seuraa, on rauhoitettu
Valikoiva urosverotus: ei rauhoitettuja uroksia

Kannan ominaisuudet jatkossa

Aikuisten hirvien sukupuolijakauma: 1,5 lehmää/sonni
6½-10½-vuotiaiden hirvien sukupuolijakauma: 2,7 lehmää/sonni
Talvikannan vasaosuus: noin 20 %
Tuottavuus: noin 89 vasaa / 100 lehmää tai noin 53 %

HUOM! Nämä esimerkit ovat vain suuntaa-antavia. Paikallisten erojen takia verotus tulee mukauttaa kullekin yksittäiselle hirvitalousalueelle. Huomioitavia seikkoja ovat muun muassa vuosittainen kannan kasvu, petoeläintilanne ja hirvitalousalueen urosten kehittyminen iän myötä.

SELEKTIV ÄLGBESKATTNING

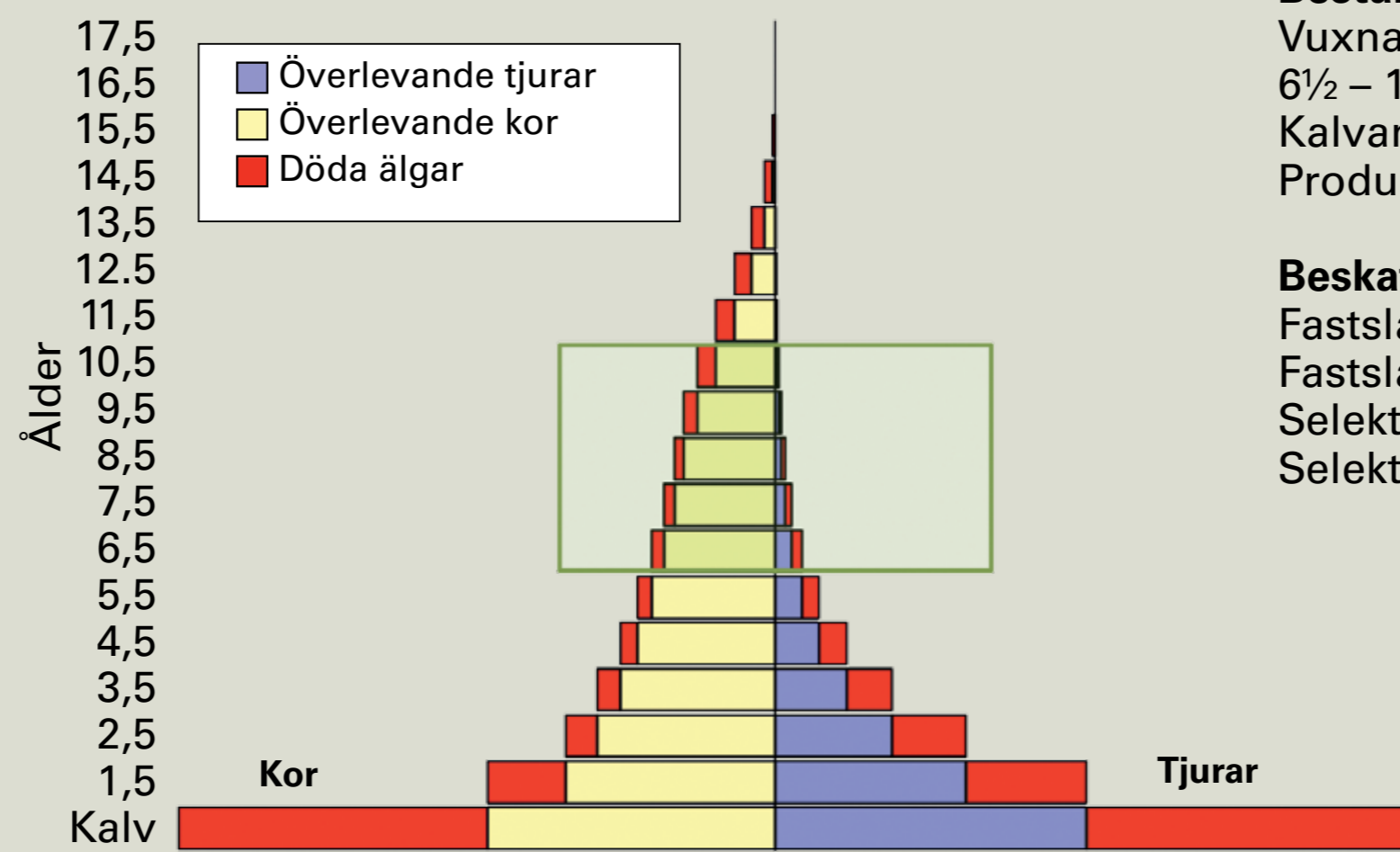
- Exempel på höjandet av ett bestånds tjurandel och medelålder

Genom selektiv beskattning kan ett älgbestånd justeras för att uppnå önskad könsfördelning och åldersfördelning.

Den selektiva beskattningen kan styras genom andelen fällda kalvar, andelen fällda vuxna tjurar och kor samt utgående från de vuxna djurens egenskaper så som hornstorlek och kalvförande.

I de två exemplen hålls stamstorleken konstant medan strukturen förändras.

Utgångsläge: få tjurar och låg medelålder

Beståndets egenskaper

Vuxna älgars könsfördelning: 2,0 kor per tjur
6½ – 10½-åriga älgars könsfördelning: 7,9 kor per tjur
Kalvandel i vinterstammen: ca 25 %
Produktivitet: ca 77 kalvar per 100 kor eller ca 50 %

Beskattningsprinciper

Fastslagen kalvandel av fällda djur: ca 50 %
Fastslagen tjurandel av fällda vuxna: ca 50 %
Selektiv hondjursbeskattning: kor med kalv fredade
Selektiv handjursbeskattning: inga tjurar fredade

Alternativ A:

Både ko- och tjurbeskattningen selektiv

Beskattningsprinciper för förändring av beståndet

Fastslagen kalvandel av fällda djur: ca 60 %
Fastslagen tjurandel av fällda vuxna: ca 40 %
Selektiv hondjursbeskattning: kor med kalv fredade
Selektiv handjursbeskattning: väl utvecklade 1½-åringar och 2½ – 5½-åriga tjurar fredade

Beståndets egenskaper efter tre år

Vuxna älgars könsfördelning: 1,5 kor per tjur
6½ – 10½-åriga älgars könsfördelning: 3,1 kor per tjur
Kalvandel i vinterstammen: ca 20 %
Produktivitet: ca 87 kalvar per 100 kor eller ca 52 %

Alternativ B:

Enbart kobeskattningen selektiv

Beskattningsprinciper för förändring av beståndet

Fastslagen kalvandel av fällda djur: ca 60 %
Fastslagen tjurandel av fällda vuxna: ca 40 %
Selektiv hondjursbeskattning: kor med kalv fredade
Selektiv handjursbeskattning: inga tjurar fredade

Beståndets egenskaper efter tre år

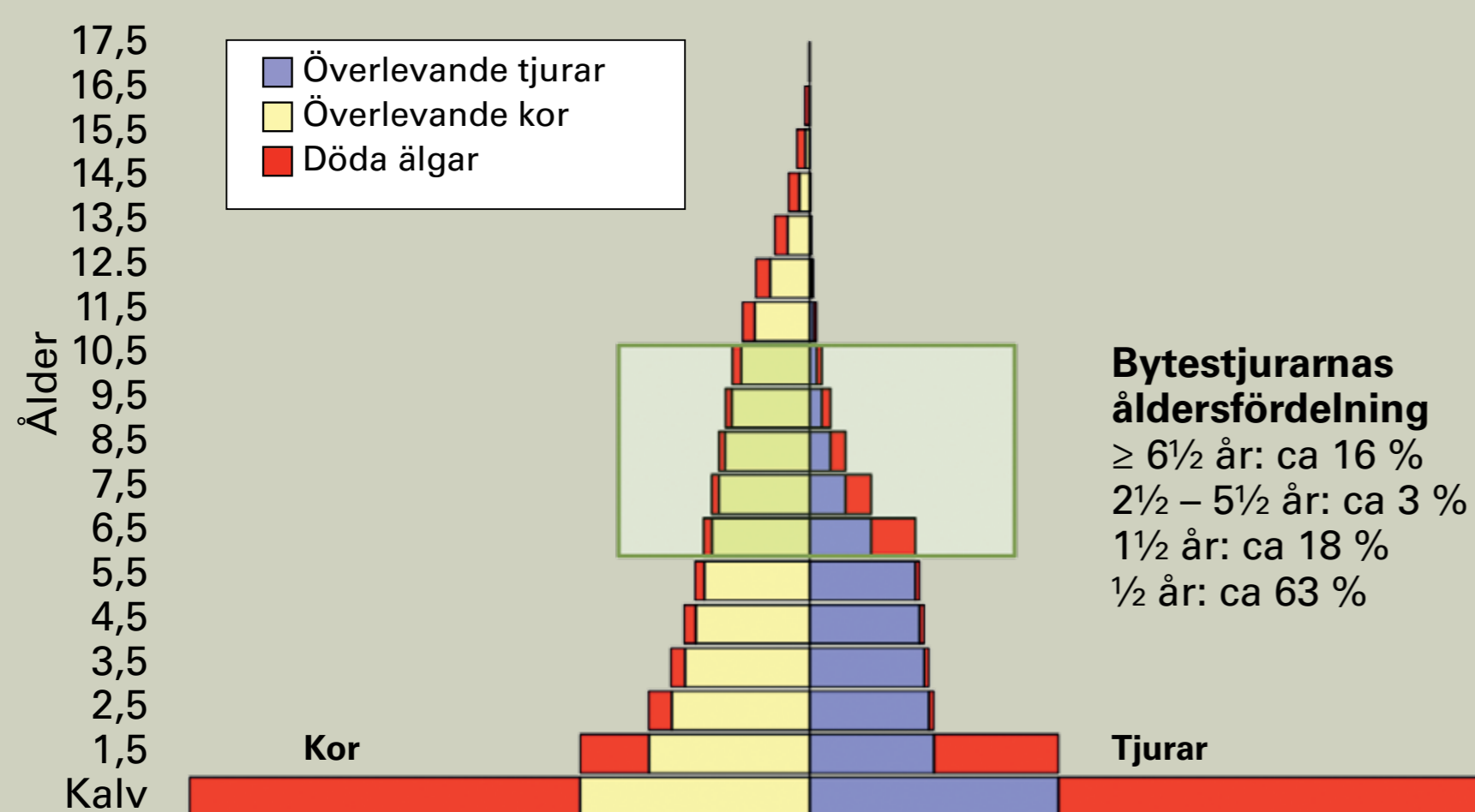
Vuxna älgars könsfördelning: 1,5 kor per tjur
6½ – 10½-åriga älgars könsfördelning: 4,0 kor per tjur
Kalvandel i vinterstammen: ca 20 %
Produktivitet: ca 87 kalvar per 100 kor eller ca 52 %

Beskattningsprinciper för upprätthållande av beståndet

Fastslagen kalvandel av fällda djur: ca 63 %
Fastslagen tjurandel av fällda vuxna: ca 50 %
Selektiv hondjursbeskattning: kor med kalv fredade
Selektiv handjursbeskattning: väl utvecklade 1½-åringar och 2½ – 5½-åriga tjurar fredade

Beståndets egenskaper i fortsättningen

Vuxna älgars könsfördelning: 1,5 kor per tjur
6½ – 10½-åriga älgars könsfördelning: 1,9 kor per tjur
Kalvandel i vinterstammen: ca 20 %
Produktivitet: ca 90 kalvar per 100 kor eller ca 54 %

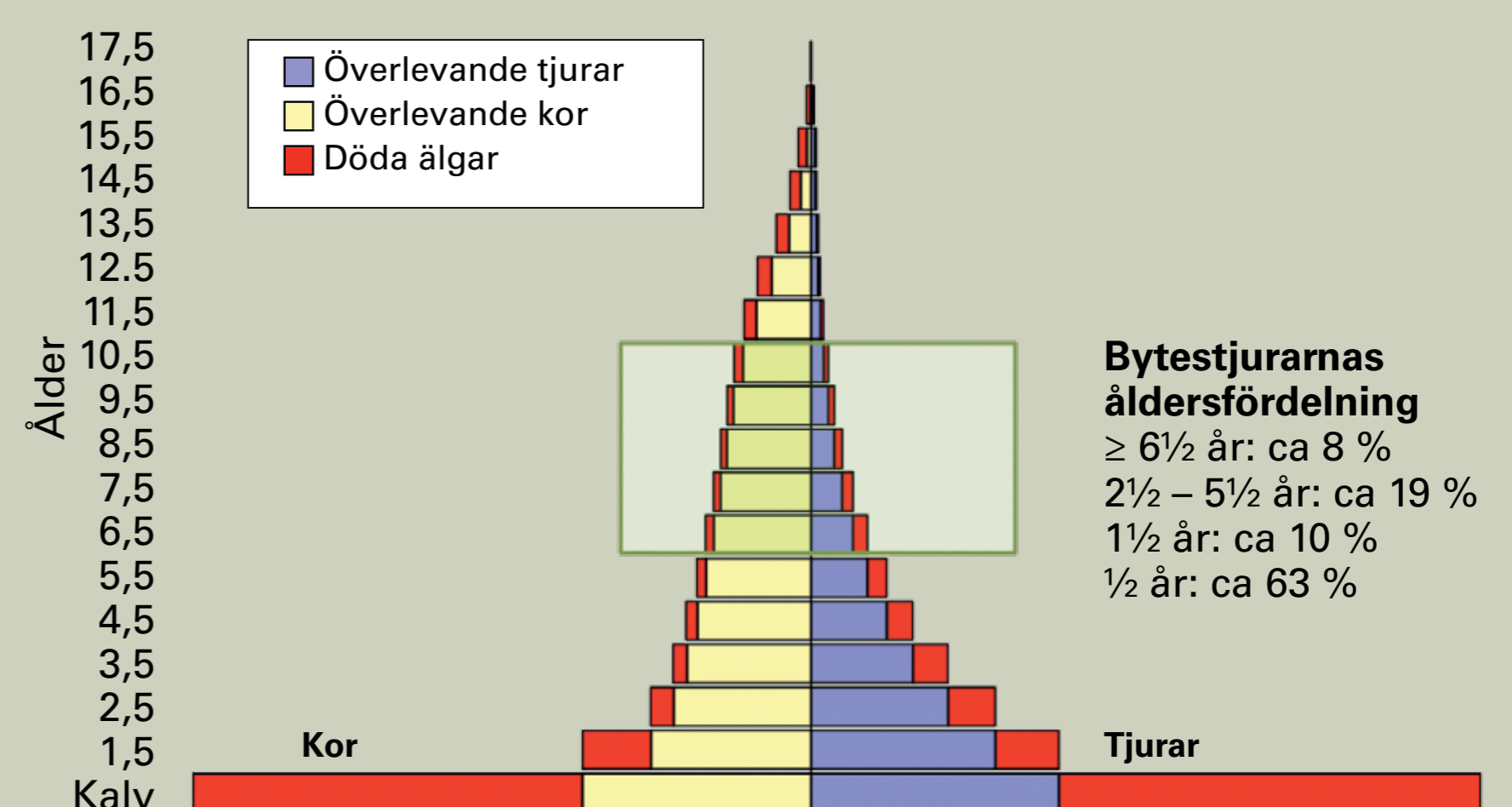
Bytestjurarnas åldersfördelning
≥ 6½ år: ca 16 %
2½ – 5½ år: ca 3 %
1½ år: ca 18 %
½ år: ca 63 %

Beskattningsprinciper för upprätthållande av beståndet

Fastslagen kalvandel av fällda djur: ca 63 %
Fastslagen tjurandel av fällda vuxna: ca 50 %
Selektiv hondjursbeskattning: kor med kalv fredade
Selektiv handjursbeskattning: inga tjurar fredade

Beståndets egenskaper i fortsättningen

Vuxna älgars könsfördelning: 1,5 kor per tjur
6½ – 10½-åriga älgars könsfördelning: 2,7 kor per tjur
Kalvandel i vinterstammen: ca 20 %
Produktivitet: ca 89 kalvar per 100 kor eller ca 53 %

Bytestjurarnas åldersfördelning
≥ 6½ år: ca 8 %
2½ – 5½ år: ca 19 %
1½ år: ca 10 %
½ år: ca 63 %

OBS! Dessa exempel visar endast grova riktlinjer. Lokala skillnader förekommer så beskattningen bör anpassas efter varje enskilt älgförvaltningsområde, bland annat utgående från den årliga stamtillväxten, rovdjursituationen och hur älgförvaltningsrådets tjurar utvecklas med stigande ålder.